

■ Carsten Jensen har plockat hem Danske Banks stora litteraturpris för romanen *Vi, de drunknade*. Prissumman är på 370 000 kronor. Förutom Carsten Jensen var Pia Tafdrup nominerad med diktsamlingen *Tarkovskijs hästar* och Jens Smærup Sørensen med romanen *Mærkedage*. Tävlingsen avgjordes genom en läsaromröstning. (TT Spektra)

Redaktör: Mats Dahlberg
054-19 96 85 / 054-19 96 00 (fax)
kultur@nwt.se / mats.dahlberg@nwt.se

Ingela Olsson

Ingela Olsson gör regidebut

■ Skådespelerskan Ingela Olsson ska göra regidebut. Hon sätter upp klassikern *Medea* med Noomi Rapace i titelrollen på Elverket i Stockholm våren 2009.

– Jag har alltid tyckt det är roligare att spela tillsammans. Men när Noomi lade *Medea* framför näsan på mig kom allt i en annorlunda dager. Grekerna och deras teater är för

mig en gammal kärlek, säger Ingela Olsson. Sara Stridsberg ska göra bearbetningen av Euripides text och repetitionerna börjar om ett år.

Samma år har Rapace premiär med filmatiseringen av Stieg Larssons *Män som hatar kvinnor* där hon spelar mot Michael Nyqvist. (TT Spektra)

Michael Nyqvist, Elin Klinga och Torkel Pettersson spelar varsin regent på Dramaten i vår, när Strindbergs *Gustav III, Drottning Kristina* samt *Gustav Vasa* sätts upp under samlingsnamnet *Tre kronor*.

FOTO: KERSTIN CARLSSON/SCANPIX

Dramatenkalas med klassiker

Gustav Vasa, drottning Kristina och Gustav III. Tre av våra mest kända regenter står på scen när Dramaten firar sitt 100-åriga hus.

– Men vi blickar inte bara bakåt under jubileumsåret, lika viktigt är att ställa frågan vart vi är på väg, säger Dramatenchefen Staffan Valdemar Holm, som även bereder plats på nationalscenen för rockkonserter nästa år.

■ Den 18 februari 1908 invigdes Dramatens hus vid Nybroplan med en uppsättning av August Strindbergs *Mäster Olof*. När man ser repertoaren för 2008 verkar tiden ha stått stilla – där står Gustav Vasa, Drottning Kristina och Gustav III av samme Strindberg på schemat, en helaftonsföreställning under samlingsnamnet *Tre kronor*. Men teaterchefen Staffan Valdemar Holm ser det inte så.

– För mig är det här en gammal dröm som realiseras. Idén är att tolka klassikerna på ett nytt sätt, säger han.

För att ge Strindbergs dramer fräschör och lyfta regenterna ur schablonerna som omger dem har pjäserna bearbetats av dramaturgen Vesna Stanisic. Hon har visserligen bott i Sverige sedan 1991, men inte matats med skrönor om Gustav Vasas äventyr i Dalaskogarna

Staffan Valdemar Holm

sedan modersmjölken. – För att det här ska vara genomförbart har jag satt en gräns på 80 minuter per pjäs. Därefter åker ridan ner även om inte dalkarlarna hunnit komma till undsättning, säger Staffan Valdemar Holm.

Ingmar Bergman är död och Dramaten måste gå vidare – jubileumsåret ska därför präglas av öppenhet och framåtblickande. Det blir öppet hus flera gånger, seminarier ska anordnas och ny publik lockas genom att ett antal rockkonserter – Dramaten goes Debaser ungefär – anordnas.

– Det blir åtminstone fyra spelningar på stora scenen inom genrerna pop, indie eller kanske hiphop. Men inga namn är klara ännu, säger Staffan Valdemar Holm.

Trots talet om fokus på framtiden är det dock enbart klassiker som spelas på stora scenen i vår. Efter Strindberg blir det Shakespeares *Hamlet* och såsongen rundas av med uppsättning av Almqvists *Drottningens juvelsmycke*. Dessutom flyttar Elverkets Måsen av Tjechov in, och Strindbergs *Dödsdansen* fortsätter.

DANIEL ÅBERG
TT Spektra

Serieskaparen Henrik Bromander skildrar ett cancersjukt barns sista tid i livet, en våldtäktsmans egna berättelse och irakiska motståndsmän. Allt med en avskalad berättarstil.

– Jag gillar att blanda det naiva med det som är hårt och brutalt. Det blir en bra kontrasteffekt, säger han.

■ I Robins bok, en av serienovellerna i Henrik Bromanders senaste bok *Tidigt på morgonen*, får läsaren följa de sista månaderna i den cancersjuka Robins liv. Hans mamma berättar i en dagbok om familjens ansträngningar att förverkliga Robins önskningar och drömmar innan han går bort.

Efter ett tag börjar mamman sätta sig själv främst, och framstår inte alls som särskilt sympatisk. Hon tröstar sig med att dricka och flirta med killar.

– Jag anstränger mig mycket för att mina personporträtt ska vara komplexa. Jag försöker att lägga till flera bottnar i karaktärerna, inte bara positiva egenskaper utan även sådant som man kan irritera sig på, eller till och med ta avstånd ifrån, säger Henrik Bromander.

Inspirationen hämtar han oftare från romaner än från andra serier. En av de författare som haft direkt påverkan på hans skapande är den kontroversielle fransmannen Michel Houellebecq.

– Jag gillar hans sätt att berätta om folk som gör negativa saker, men som man ändå kan relatera till. Mamman i Robins bok börjar ju prioritera sig själv framför sin son, vilket i

Henrik Bromander rosades av kritikerna för sin seriealbumsdebut *Hur vi ser på varandra. Nu är han aktuell med uppföljaren *Tidigt på morgonen*.*

FOTO: SEBASTIAN SUSSMANN

mångas ögon är väldigt provokativt. Ändå tror jag att många läsare kan känna sympati för henne.

Henrik Bromander debuterade som 23-åring med *Hur vi ser på varandra*, en samling serienoveller som mottogs väl i pressen, inte minst för de levande personporträtten. I *Tidigt på morgonen* har han slipat sitt berättande ytterligare.

Här finns flera noveller med mer eller mindre absurda inslag och variationen mellan de olika karaktärernas livssituation är stor. Bland huvudpersonerna finns en våldtäktsman, irakiska motståndsmän, en viltvårdare och en man som förlorat sin fru i

Estonia-katastrofen.

– Jag är lite trött på den svenska alternativa serievärldens starka tradition av unga människor som berättar om sina vardagliga liv. Dessutom har jag redan gjort en försvarlig del sådana serier själv. Det är en alltför bekväm inställning att bara skriva om sig själv, poängterar Henrik Bromander.

Serienovellerna berättas nästan uteslutande i jagform. Henrik Bromander utgår alltid från sig själv när han skriver, även när huvudpersonerna har få saker gemensamt med honom.

Att han lyckas så pass

väl med gestaltningen kan ha sin förklaring i att han ägnar mycket tid åt rese-arch. I tidningens familjesidor hittar han ofta livsöden att spinna vidare på, och när han bestämt sig för vad novellen ska handla om läser han på så mycket han kan om ämnet, både i böcker, tidningar och på internet.

– Just nu är väl Wikipedia det verktyg som jag använder mest. För bildrese-archen har Googles bildsök varit väldigt användbar, bland annat för en berättelse som jag håller på med nu som utspelar sig i Mongoliet.

ERIK LAQUIST
TT Spektra

I serienovellen *Robins bok* skildrar Henrik Bromander den sista tiden i ett cancersjukt barns liv.

ILLUSTRATION: HENRIK BROMANDER

FAKTA

Henrik Bromander

■ Flyttade som 19-åring till Göteborg, där han studerat till en fil kand i filologi.

Medverkar regelbundet i Galago och har även publicerats i bland annat *Arbetaren* och *Konstnären*.

Ger på egen hand ut fanzinet "Bromander", som innehåller både serier och noveller.

Skriver även prosa. Håller just nu på att färdigställa en novellsamling, med fyra längre berättelser.

Inspireras bland annat av författarna Michel Houellebecq, Claes Hyllinger och Vladimir Nabokov.